Baztango
Inmobiliaria agentzia - API 358
Herentziatan espezilizatutako abokatua
San Esteban 11 behea
BERA (31780)
Nafarroa
620 028 625
www.baztango.com
Askatasunaren Hirib. 17-2°
DONOSTIA (20004)
Gipuzkoa

Ainhoa Altzuguren Mitxelena
Abokatutza orokorrean
Herentziak · Alokairuak
Arazo administratiboak
Zerbitzua euskaraz ematen dut.
Deitu hitzordua hartzeko.
Legia 42 - BERA - M. 630 97 21 89
ainhoaaltzuguren@gmail.com

ongi pasa uda!
TAKA TUKA
bidaiak
Eztegara, 30A - BERA
T. 948 630 451 | 948 630 641
info@takatukabidaiak.com

KORTA ANAIAK
AROZTEGI METALIKOA
Alkaiaga industrialdea - Elutxa, 1 - LESAKA
Tel-Faxa: 948 631 651
info@kortanaiak.com

Rafael De la Cruz
Automatismo y rebobinado de motores eléctricos
Eztegara 14, 2 izq.
Tfnos: 948 630 064 • 667 717 586

BERA
Kanttonberri, 3
t. 948 630 381
ELIZONDO
Santiago, 47
t. 948 580 859
LEITZA
Landabekoa, 2
t. 948 610 612
LESAKA
Plaza Zaharra, 17
t. 948 637 294
DONEZTEBE
Zazpigurutze, 4
t. 948 451 332
Zegoxoa
FRUTAK FRUTAS
BARAZKIAK VERDURAS

KOTOI
Kortinak
Estoreak
Etxerako ehungintza osagarriak
Bidasoa karrika 14 · 31780 Bera
T. / F. 948 631 660
T. 623472071

Construcciones
DOZAGARAT, S.L.
C/ Itzea, 5 • 31780 BERA
Tel. 660 382 458 • 948 631 168

MATXIKOTETARRAK

Makina bat izan dira arrazoi desberdinengatik gure herria utzi eta bertze batzuetara joan direnak: batzuek, aunitz, bizimodu hobe baten bila; bertzeak, ihesi; baten bat abentura bila, agian. Hainbertze izan dira erran ahal dugula gure inguruan ez dela familiarik Ameriketan odoleko baten bat ez duenik. Bai, Ameriketan, harat joan izan ohi direlako gehienak. Itsasoaren bertze aldeko lurraldeekin dugun erlazioa handia da, mendeetan indartzen joan dena.

Baina, oraingoan ez dugu mendebaldera begiratuko, ekialdera baino. Urrun gainera, bertze muturreraino. Han, Filipinetan bizi izan baitzen hamar urtez beratar bat. Bere izena Juanito Machicote Lizardi zen eta frailea izan zen, <recoletoa>. Familiakoen artean, tartean Filipinetan hildako frailearen aipamenen bat egiten zen, baina, denbora joan ahala, bere oroitzapena lausotzen joan da. Erran ohi denez, nahiz eta aspaldian gure artean ez egon, norbaitek gogoratzen duen bitartean pertsona batek bizirik irauten du. Juanito gugandik urruntzen ari zen eta berriz ere gurera ekartzeko beharra sentitu dugu. Bere heriotza ez zen nolanahikoa izan eta gure Historiaren Memoria berreskuratu nahi dugun garai honetan gure ekarpen apala egin nahi izan dugu.

Juanito joan den mende hasieran jaio zen Berako baserrietako batean, Elarraldean. Bertan eman zituen bere haurtzaroa eta gaztaroa 1920an fraile egin zen arte. Hurrengo 15 urte <hemendik> pasa eta gero, 1935an Manilara bidali zuten. Familiakoei bidalitako kartetan bertako eguraldi heze eta beroaz baino ez zen kexatzen, gauak eta egunak izerdi patsetan pasatzen baitzituen. Hain urrun egonagatik edota agian horregatik, gogoan zituen Beran utzitako senide, lagun eta txokoak (bere bihotzeko Larun eta Labiaga mendiak tartean). Urteak pasatzen joan ziren eta, bete betean edo arinxeago Mundu guzia samindu zuen II Mundu Gerra bertara ailegatu zitzaien: 1941ean Japonia Filipinetan sartu zen eta Estatu Batuak berreskuratzen saiatu ziren.

Bertze zenbait lekutan gertatu zen modura, Manilan ere Gerraren azken egunak odoltsuak izan ziren. Estatu Batuarrek Manila iparraldea heurenganatu zuten 1945ko otsaila hasieran eta uste izan zuten japoniarrak errendituko zirela eta presoak zituzten hainbat zibil askatu. Ez zen, ordea, horrela gertatu! Japoniarrek ez zituzten presoak libratuko ezta heuren burua etsaiaren eskuetan utziko ere: hondakinak, kea, brasak eta heriotza baino ez zuten utziko. Manilan hainbat auzo edo distrito ziren. Horietako batean, Intramurosen, bazeuden hainbat eliza eta konbentu. Bertako elizgizon eta monja gehienak preso hartu zituzten, baita Juanito ere. Harat honat mugitu zituzten goseaz, egarriz eta bi armaden bonbardaketak, tiroketak, armen gosea...jasanez. Ailegatu zen otsailaren 19a. Ilunabarrean, Santa Clara monastegitik berrehun bat metrotara zegoen <babesleku> batean sartuarazi zituzten. Lekua lepo bete zelarik, itxidurak zituen tarteetatik granadak bota zizkieten: leherketek batzuk hil zituten, betzeak zauritu.

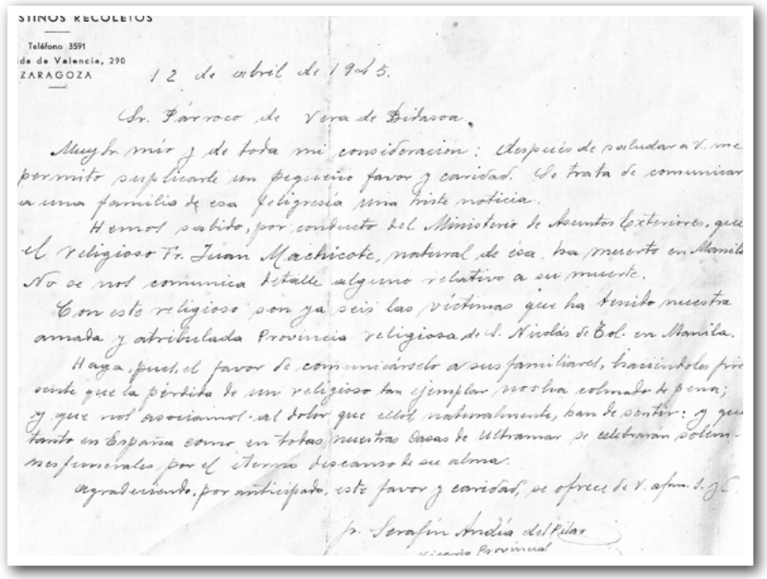

STINOS RECOLETOS
Teléfono 3591
ida de Valencia, 290
ZARAGOZA

12 de abril de 1945.

Sr. Párroco de Vera de Bidasoa.

Muy Sr. mío y de toda mi consideración: después de saludar a V. me permito suplicarle un pequeño favor y caridad. Se trata de comunicar a una familia de esa feligresía una triste noticia.

Hemos sabido, por conducto del Ministerio de Asuntos Exteriores, que el religioso Fr. Juan Machicote, natural de esa, ha muerto en Manila. No se nos comunica detalle alguno relativo a su muerte.

Con este religioso son ya seis las víctimas que ha tenido nuestra amada y atribulada Provincia religiosa de S. Nicolás de Bari en Manila.

Haga, pues, el favor de comunicárselo a sus familiares, haciéndoles presente que la pérdida de un religioso tan ejemplar nos ha colmado de pena; y que nos asociamos al dolor que ellos naturalmente han de sentir; y que tanto en España como en todas nuestras Casas de Ultramar se celebran solemnes funerales por el eterno descanso de su alma.

Agradeciendo, por anticipado, este favor y caridad, se ofrece de V. afmo. s. y C.

P. Serafín Arrieta del Pilar
Vicario Provincial

SEDENORT, S.L.
Mantenimiento integral de instalaciones industriales.
Ingeniería y adecuación de maquinaria al RD 1215/1997.
Desmontaje / Montaje de maquinaria industrial.
C/ Bidasoa, 76 — 31780 Bera (Navarra)
Tel./Fax: 948 62 50 09 — E-mail: financiero@sedenort.com
www.sedenort.com

MARITX
· INGENIARITZA ELEKTRIKOA
· PROIEKTU ELEKTRIKOAK
· BOLETIN INDUSTRIA
· INSTALAZIO ELEKTRIKOAK
T. (0034) 636 617 450
Legia, 23 - BERA

asegi asesorías
Zergalan
www.zergalan.es
www.asegi.com
zergalan@asegi.es
• Kontabilitate zerbitzuak
• Zerbitzu fiskalak
• Lan-aholkularitza
• Aholkularitza juridikoa
• Herentzia eta Testamentuak
• Datuen babesa
• Laneko Arriskuen Prebentziorako Zerbitzua
• Mugaz bertze aldeko aitorpenen kudeaketa (langileak eta enpresak)
Baztanberri plaza, 6 · 31700 ELIZONDO · T. 948 581 300 · F. 948 580 648
Eztegara pasealekua, 22-1 · 31780 BERA · T. 948 631 108
Eliza Kalea, 22 · 31740 DONEZTEBE · T. 948 450 395 · F. 948 451 304
Eltzeta, 20 Behea · 31770 LESAKA · T. 948 638 077

larun-haizpe
bera
• merkatarien, ostalarien eta zerbitzu enpresen elkartea
• asociación de comerciantes, hosteleros y empresas de servicios
Laguntzailea: Nafarroako Gobierno / Gobierno de Navarra
ESKERRIK ASKO
Gure herria bizirik mantentzen laguntzeagatik.

Segidan, atea harriz, lurrez eta bertzelako materialez erabat itxi zuten <babeslekua> hilobi bihurtuz. Bertan eta modu horretan -zenbait bizirik lurperatuak- eman zituen bere azken hatsak Juanitok eta berarekin batera bertze berrogei elizgizon baino gehiagok. Bi baino ez ziren bizirik atera.

Gerretan agertzen da gizakia basatien eta maiz aditu dugu ezagutzen ez ditugun txarkeriak berriz ere errepikatzeko arriskuan gaudela. Lerro hauen bitartez aunitzentzat ezezaguna den gertakari bat argitara eman nahi izan dugu eta bidenabar gure zaizkikoa den Juanito berriz ere gogora ekarri, gure gogoan dagoen bitartean bizirik iraunen baitu!

Xanti Altzuguren

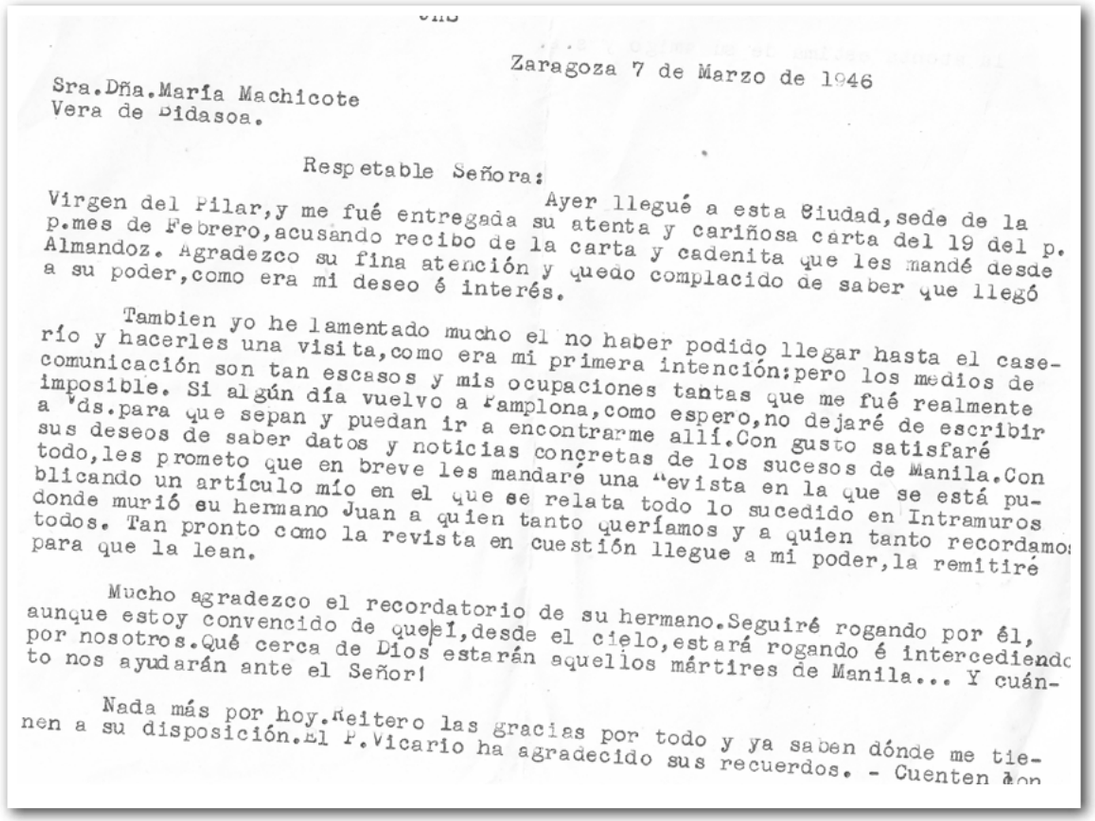

Zaragoza 7 de Marzo de 1946

Sra.Dña.María Machicote
Vera de Bidasoa.

Respetable Señora:

Ayer llegué a esta Ciudad,sede de la Virgen del Pilar,y me fué entregada su atenta y cariñosa carta del 19 del p. p.mes de Febrero,acusando recibo de la carta y cadenita que les mandé desde Almandoz. Agradezco su fina atención y quedo complacido de saber que llegó a su poder,como era mi deseo é interés.

Tambien yo he lamentado mucho el no haber podido llegar hasta el caserío y hacerles una visita,como era mi primera intención;pero los medios de comunicación son tan escasos y mis ocupaciones tantas que me fué realmente imposible. Si algún día vuelvo a Pamplona,como espero,no dejaré de escribir a Vds.para que sepan y puedan ir a encontrarme allí.Con gusto satisfaré sus deseos de saber datos y noticias concretas de los sucesos de Manila.Con todo,les prometo que en breve les mandaré una "evista en la que se está publicando un artículo mío en el que se relata todo lo sucedido en Intramuros donde murió su hermano Juan a quien tanto queríamos y a quien tanto recordamos todos. Tan pronto como la revista en cuestión llegue a mi poder,la remitiré para que la lean.

Mucho agradezco el recordatorio de su hermano.Seguiré rogando por él, aunque estoy convencido de que él,desde el cielo,estará rogando é interceidendo por nosotros.Qué cerca de Dios estarán aquellos mártires de Manila... Y cuánto nos ayudarán ante el Señor!

Nada más por hoy.Reitero las gracias por todo y ya saben dónde me tienen a su disposición.El P.Vicario ha agradecido sus recuerdos. - Cuenten con

HORTZ-Klinika
Iker Albisu Altolagirre
Mediku Odontologoa (Kol. zkia. 449)
Iturlandeta, 3 behe ezkerra
31780 Bera
Nafarroa
Tel. 948 631 631